

Warszawa, 12 lutego 2018 r.

Opinia do ustawy – Prawo przedsiębiorców oraz innych ustaw dotyczących działalności gospodarczej

(druki nr 715–719)

I. Cel i przedmiot ustaw

Przedmiotem niniejszej opinii jest analiza uchwalonych w dniu 26 stycznia 2018 r. ustaw składających się na tzw. „Konstytucję Biznesu”, tj. ustawy – Prawo przedsiębiorców, ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, ustawy – o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, ustawy o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej. Ustawy stanowią jeden z etapów realizacji „Planu na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” oraz „Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju”.

Ustawa – Prawo przedsiębiorców w sposób całościowy reguluje ogólne zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej w Polsce. Istotą przyjętych rozwiązań jest stworzenie korzystnych, przejrzystych i stabilnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności poprzez wzmocnienie gwarancji wolności i praw przedsiębiorców. Ma to w założeniu projektodawców zmniejszyć ryzyko biznesowe oraz zwiększyć chęć do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej, w tym także chęć do ponoszenia ryzyka technologicznego związanego z realizacją innowacyjnych projektów.

Ustawa reguluje problematykę załatwiania spraw z zakresu działalności gospodarczej, reglamentacji działalności gospodarczej (koncesje, zezwolenia, działalność regulowana), kontroli działalności gospodarczej, tworzenia projektów aktów normatywnych z zakresu

prawa gospodarczego oraz dokonywania oceny skutków regulacji *ex ante* i *ex post* takich regulacji.

W ustawie – Prawo przedsiębiorców m.in.:

- 1) ustanawia się katalog praw i obowiązków przedsiębiorców oraz obowiązków organów, które mają stanowić wytyczne interpretacyjne dla organów stosujących prawo w relacji przedsiębiorca – administracja (np. zasady proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania), a także definiuje na nowo tę relację (ma być ona bardziej przyjazna i partnerska; np. zasada domniemania uczciwości przedsiębiorcy, zasada rozstrzygania wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy i zasada przyjaznej interpretacji przepisów – *in dubio pro libertate*);
- 2) wprowadza się instytucję działalności nieewidencjonowanej (działalności na mniejszą skalę prowadzonej przez osobę fizyczną – art. 5 ust. 1); w przypadku tego rodzaju działalności nie będzie powstawał obowiązek rejestracyjny, działalność ta nie będzie uznawana za działalność gospodarczą i w konsekwencji nie będzie powstawał obowiązek uiszczania składek na ubezpieczenia społeczne);
- 3) wprowadza się tzw. „ulgę na start” (początkujący przedsiębiorca zostanie zwolniony z obowiązku uiszczania składek na ubezpieczenie społeczne przez pierwsze 6 miesięcy wykonywania działalności gospodarczej; po tym okresie będzie mógł on skorzystać dodatkowo z ulgi tzw. „mały ZUS”, przez kolejne 24 miesiące);
- 4) znosi się obowiązek posługiwania się przez przedsiębiorców numerem REGON; przedsiębiorca w kontaktach z administracją będzie miał obowiązek posługiwania się wyłącznie numerem NIP;
- 5) likwiduje się instytucje zgód i licencji, jako odrębnych form reglamentacji działalności gospodarczej;
- 6) reguluje się podstawowe zasady opracowywania projektów aktów normatywnych z zakresu prawa gospodarczego oraz dokonywania oceny ich funkcjonowania (akcentuje się zasadę adekwatności i proporcjonalności m.in. w przypadku nakładania nowych obowiązków administracyjnych);
- 7) wprowadza się instytucję „objaśnień prawnych”, tj. wydawanych przez organy administracji, w zakresie ich właściwości – z urzędu lub na wniosek Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców – wyjaśnień przepisów regulujących podejmowanie, wykonywanie lub zakończenie działalności gospodarczej, dotyczących ich praktycznego stosowania;

- 8) wprowadza się instytucje „utrwalonej praktyki interpretacyjnej” – art. 35 ust. 4;
- 9) przewiduje się utworzenie Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy, który będzie prowadzony przez ministra właściwego do spraw gospodarki, który to punkt umożliwiać ma w szczególności załatwianie spraw związanych z podejmowaniem, wykonywaniem i zakończeniem działalności gospodarczej;
- 10) uelastycznia się instytucję zawieszenia działalności gospodarczej (m.in. możliwe będzie bezterminowe zawieszenie wykonywania działalności albo zawieszenie na okres wskazany we wniosku o wpis informacji o zawieszeniu).

Celem **ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców** jest powołanie nowej instytucji wspierającej i monitorującej wdrażanie zasad tzw. „Konstytucji Biznesu”. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców będzie w szczególności działać na rzecz realizacji zasad: wolności działalności gospodarczej, pogłębiania zaufania przedsiębiorców do władzy publicznej, bezstronności i równego traktowania, zrównoważonego rozwoju oraz zasady uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów oraz słuszych interesów przedsiębiorców.

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców będzie stał na straży praw mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Rzecznik będzie powoływany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, na sześcioletnią kadencję i w tym czasie będzie aktywnie podejmował działania na rzecz ochrony interesów przedsiębiorców.

Do najistotniejszych zadań Rzecznika należeć będzie: opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących działalności gospodarczej, występowanie z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej, występowanie z wnioskami w sprawie rozstrzygnięcia rozbieżności w wykładni prawa lub o wydanie objaśnień prawnych czy informowanie właściwych organów o dostrzeżonych nieprawidłowościach i barierach w prowadzeniu działalności gospodarczej. Rzecznik będzie również wyposażony w kompetencje o charakterze interwencyjnym, takie jak możliwość żądania od organów władzy publicznej, organizacji lub instytucji złożenia wyjaśnień, udzielenia informacji lub udostępnienia akt i dokumentów, prawo zwrócenia się o wszczęcie postępowania administracyjnego, wnoszenia skargi do sądu administracyjnego, a także uczestniczenia w tych postępowaniach – na prawach przysługujących prokuratorowi, pomoc w organizacji mediacji między

mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą a organem administracji. Rzecznik będzie ponadto uprawniony do wniesienia skargi nadzwyczajnej do Sądu Najwyższego.

Ustawa o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy określa zasady funkcjonowania Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) oraz Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy (PIP).

Zgodnie z ustawą CEIDG realizuje zadania polegające na:

- 1) ewidencjonowaniu przedsiębiorców będących osobami fizycznymi;
- 2) udostępnianiu informacji o przedsiębiorcach i innych podmiotach, o zakresie i terminie zmian we wpisach oraz o ustanowionym pełnomocniku lub prokurencie;
- 3) umożliwieniu wglądu do danych udostępnianych przez Centralną Informację Krajowego Rejestru Sądowego.

PIP realizuje zadania pojedynczego punktu kontaktowego w rozumieniu przepisu art. 6 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym.

Nowa ustawa systematyzuje przede wszystkim dotychczasowe przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (rozdział 3 dotyczący CEIDG oraz rozdział 2a dotyczący pojedynczego punktu kontaktowego) i odzwierciedla w większości obowiązujący stan prawny.

Jak wskazują projektodawcy, te z rozwiązań prawnych, które stanowią *novum* w porównaniu z dotychczasowym stanem prawnym, to rozwiązania, które mają na celu sprawniejszą i skuteczniejszą obsługę przedsiębiorców, poprzez zmniejszenie ilości danych wpisowych, uproszczenie procesu rejestracji i zmiany danych we wpisie w CEIDG, oraz ułatwienie zawieszania i wznawiania wykonywania działalności. Są to przepisy dotyczące:

- 1) udostępniania w CEIDG informacji o udzielonych pełnomocnictwach oraz ustanowionych prokurentach, w formie fakultatywnego „opublikowania” tych danych;
- 2) podziału danych wpisywanych do CEIDG na dane ewidencyjne przedsiębiorcy i dane informacyjne o przedsiębiorcy;
- 3) automatycznego wznawienia wykonywania działalności po upływie wskazanego przez przedsiębiorcę okresu zawieszenia;

- 4) realizacji – wynikającej z Prawa przedsiębiorców możliwości zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej na czas nieokreślony;
- 5) zasady, że zmiany danych informacyjnych o przedsiębiorcy można dokonać w dowolnym terminie;
- 6) podstawy prawnej do udostępniania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki danych gromadzonych przez ZUS i CRP-KEP;
- 7) w zakresie PIP – doprecyzowania zadań organów, które realizują sprawy lub mogą udzielić praktycznych informacji dotyczących zagadnień związanych z podejmowaniem, wykonywaniem i zakończeniem działalności gospodarczej (zakresem obowiązku informacyjnego będą objęte także zagadnienia związane z kontrolą sprzętu i inspekcjami lokali wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej);
- 8) ułatwień przy wykorzystywaniu funkcjonalności pozwalających na realizację spraw w pełni drogą elektroniczną za pośrednictwem PIP.

Podstawowym celem **ustawy o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** jest kompleksowe uregulowanie zasad uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terenie RP poprzez zgromadzenie tych zasad w jednej ustawie. Dotychczas problematyka objęta ustawą regulowana była w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej oraz ustawie o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (tzw. „ustawa usługowa”).

Nowa ustawa konsumuje przepisy ustawy usługowej (w konsekwencji ustawa ta zostanie uchylona). Przejmuje ona także z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej regulacje dotyczące: utworzenia i działalności oddziału przedsiębiorcy zagranicznego, utworzenia i działalności przedstawicielstwa przedsiębiorcy zagranicznego (w tym zakresie dokonano stosunkowo najliczniejszych modyfikacji), uznawania certyfikatów, zaświadczeń oraz gwarancji i ubezpieczeń udzielonych i wydanych w państwach członkowskich, a także podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W ustawie uregulowano:

- 1) zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne (zarówno obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej i państw członkowskich EFTA – stron umowy o EOG, jak i obywatele innych niż te państw); w tym zakresie ustawodawca nie dokonał istotnych zmian względem aktualnego stanu prawnego;
- 2) problematykę transgranicznej działalności usługowej (czasowe oferowanie lub świadczenie usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez osoby zagraniczne będące przedsiębiorcami); w tym zakresie ustawodawca nie dokonał istotnych zmian względem aktualnego stanu prawnego; bez zmian pozostaną zasady czasowego świadczenia usług bez konieczności rejestracji działalności, zakazu nakładania obowiązków ograniczających korzystanie z usług, w tym dyskryminujących, zachowane zostaną obowiązki informacyjne, dotyczące udostępniania informacji o prowadzonej działalności, jak również obowiązki wobec usługobiorców przed zawarciem umowy lub prawa usługobiorców do żądania udostępnienia informacji na ich wniosek;
- 3) zasady tworzenia przez osoby zagraniczne będące przedsiębiorcami oddziałów i przedstawicielstw w Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) regulacje dotyczące oddziału w zasadniczym zakresie odpowiadają aktualnym przepisom, a niewielkie zmiany wynikają z potrzeby dostosowania do zmienionego stanu prawnego w innych przepisach lub wprowadzają pewne uproszczenia zasad funkcjonowania oddziałów, w szczególności ograniczono obowiązek przeprowadzania postępowania likwidacyjnego zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych o likwidacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jedynie do sytuacji, w której likwidacja jest wynikiem wydania decyzji przez właściwego ministra o zakazie wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę zagranicznego w ramach oddziału,
 - b) zmiany regulacji dotyczących przedstawicielstw mają na celu zapewnienie aktualności danych zawartych w rejestrze przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych (zapewnienie wiarygodności rejestru), uproszczenie procedury tworzenia przedstawicielstwa oraz sprawniejszą obsługę przedsiębiorców zagranicznych; wprowadza się także nowe rozwiązania dotyczące udostępniania danych rejestrowych (będą one udostępniane w BIP); wprowadza się obowiązek dołączenia do wniosku o wpis do rejestru przedstawicielstw dokumentu potwierdzającego upoważnienie osoby wskazanej we wniosku do reprezentowania

przedsiębiorcy zagranicznego w przedstawicielstwie wraz z potwierdzeniem przyjęcia tego upoważnienia przez osobę upoważnioną; zrezygnowano z obowiązku przedkładania – w procedurze rejestracyjnej – dokumentu uprawniającego przedsiębiorcę zagranicznego do wykorzystywania nieruchomości na potrzeby siedziby głównej przedstawicielstwa; wprowadzono zasadę dokonywania wpisu przedstawicielstwa do rejestru na czas określony, tj. na okres 2 lat; zastąpiono dotychczasową decyzję ministra właściwego do spraw gospodarki o zakazie prowadzenia działalności w ramach przedstawicielstwa decyzją o wykreśleniu z rejestru; likwidację biura przedstawicielstwa pozostawiono w gestii przedsiębiorcy zagranicznego;

- 4) kwestie współpracy międzynarodowej właściwych organów w zakresie świadczenia usług; rozdział 6 ustawy stanowi w większości powtórzenie przepisów rozdziału 3 ustawy usługowej; w art. 40 nowej ustawy doprecyzowano jedynie, że właściwy organ może wystąpić do właściwego organu z państwa członkowskiego z wnioskami, o których mowa w rozdziale 6.

Ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącą usług na rynku wewnętrznym.

Przepisy o wejściu w życie wyżej omówionych ustaw oraz związane z dokonywanymi zmianami przepisy zmieniające, przejściowe i dostosowujące ujęte zostały w **ustawie – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej**. Wprowadzane ustawy – co do zasady – mają wejść w życie z dniem 1 marca 2018 r. Wyjątek odnosi się do przepisów wprowadzających instytucję tzw. „ulgi na start” (przepisy te mają wejść w życie z dniem 31 marca 2018 r.) oraz niektórych przepisów ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, które regulują kilka nowych funkcjonalności wymagających istotnych zmian w systemie teleinformatycznym CEIDG, w systemie PIP oraz systemach z nimi współpracujących (przepisy te mają wejść w życie z dniem 1 lipca 2018 r. – zmiany dotyczące składania wniosków o wydanie zaświadczeń o niezaleganiu z podatkami oraz wnoszenia opłat za zaświadczenia i załatwianie spraw za pośrednictwem PIP, oraz z dniem 1 stycznia 2019 r. – zmiana w zakresie składania zgłoszeń o rejestrację i wyrejestrowanie pracowników w zakresie ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego).

Ustawa – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej uchyla: ustawę o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne, ustawę o swobodzie działalności gospodarczej oraz ustawę o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Omawiana ustawa nowelizuje 187 ustaw. Na szczególną uwagę zasługują zmiany dokonywane w ustawie – Kodeks postępowania administracyjnego (po nowelizacji możliwe będzie załatwianie spraw administracyjnych także telefonicznie oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub innych środków łączności, o ile przemawiać będzie za tym interes strony, a przepis prawny nie będzie stał temu na przeszkodzie; nakłada się także na organy administracji publicznej obowiązek umożliwienia stronom oceny działania urzędów kierowanych przez te organy, w tym pracowników tych urzędów) oraz ustawie – Kodeks cywilny (wyraźnie uprawnia się przedsiębiorcę – osobę fizyczną, wpisanego do CEIDG, do udzielenia prokury).

Poza zmianami związanymi z wprowadzaniem do porządku prawnego nowych ustaw, ustawa – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej dokonuje również zmian, których celem jest wyeliminowanie z systemu prawnego odniesień do Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz związanych z poprzednim ustrojem elementów czy wartości (np. nowelizacja ustawy o Polskim Czerwonym Krzyżu i ustawy o ustanowieniu medalu „Za udział w walkach o Berlin i medalu „Za zasługi dla obronności kraju”).

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił projektowane ustawy na 57. posiedzeniu w dniu 26 stycznia 2018 r. Projekty ustaw były przedłożeniami rządowymi (druki sejmowe nr 2051–2055). Sejm na posiedzeniu w dniu 8 grudnia 2017 r. skierował projekty do rozpatrzenia do Komisji Nadzwyczajnej do spraw deregulacji.

W trakcie prac w Sejmie nad projektem ustawy – Prawo przedsiębiorców nie dokonano zmian, które w istotny sposób zmieniły przedłożenie. Merytoryczne znaczenie ma dodanie definicji pojęcia „przychód należny z działalności” na potrzeby przepisów dotyczących działalności nieewidencjonowanej, uzupełnienie katalogu rodzajów kontroli niewymagających zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli o kontrolę przeprowadzaną

na podstawie przepisów ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz uwzględnienie, że ocena skutków regulacji *ex ante* może być ujęta również w treści uzasadnienia projektu aktu normatywnego.

W projekcie ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, w następstwie poprawek zgłoszonych w II czytaniu, uzupełniono katalog uprawnień Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców o możliwość występowania do Sądu Najwyższego z wnioskiem o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego oraz przyznano Rzecznikowi uprawnienie do wniesienia skargi nadzwyczajnej do Sądu Najwyższego (art. 9 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców).

Do projektu ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy w trakcie II czytania zgłoszono trzy dodatkowe poprawki. Poprawki te zostały przyjęte w III czytaniu. Doprecyzowały i uzupełniły one przepisy ustawy. Poszerzyły odesłania. Ograniczyły zakres danych, których zmiana zobowiązuje do złożenia wniosku o zmianę wpisu (wyłączyły obowiązek w przypadku zmian w zakresie numerów: PESEL, NIP, REGON). Przesądziły, że korekta informacji udostępnionych przez organy administracji dla PIP ma na celu (także) zapewnienie zgodności z obowiązującym prawem.

Zmiany wprowadzone do projektu ustawy o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miały charakter doprecyzowujący brzmienie przepisów oraz techniczno-legislacyjny.

Sejm podczas prac nad projektem ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej m.in.: zrezygnował z nowelizacji ustawy – Prawo prasowe oraz dodał zmiany w ustawie o Instytucie Solidarności i Męstwa, ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, ustawie o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw, w ustawie o Sądzie Najwyższym, ustawie o dystrybucji ubezpieczeń oraz ustawie o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, wraz z konsekwencjami w przepisie o wejściu w życie.

III. Uwagi szczegółowe

Uwagi szczegółowe do ustawy – Prawo przedsiębiorców

- 1) art. 4 ust. 3 – mając na względzie § 156 Zasad techniki prawodawczej (zwanych dalej „ZTP”), określający m.in. zasady formułowania odesłań zewnętrznych, mając na względzie zapewnienie należytej komunikatywności ustawy dla przedsiębiorców oraz uwzględniając, że ustawa – Prawo przedsiębiorców jest podstawowym aktem dla dziedziny – działalność gospodarcza, a co za tym idzie, że powinna być ona przykładem najwyższych standardów poprawności legislacyjnej, proponuje się zastąpienie odesłań do bliżej nieokreślonych przepisów odesłaniami do konkretnych aktów (określenie „odrębne przepisy” zastępuje się tytułem konkretnej ustawy, do której się odsyła). Ze względu na dużą liczbę przepisów wymagających korekty, poprawki ograniczają się wyłącznie do tych przepisów, które odsyłają do konkretnego aktu, którego tytuł da się wskazać w sposób jednoznaczny (przede wszystkim jeżeli następuje odesłanie do jednego aktu). W części z poprawek proponuje się wyeliminowanie odesłania w ogóle, jako zbędnego i niemającego żadnej wartości normatywnej (ewentualnie informacyjnej).

Propozycja poprawek:

w art. 4 w ust. 3 wyrazy „określają odrębne przepisy” zastępuje się wyrazami „określa ustawa z dnia ... o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. ...)”;

w art. 16 w ust. 2 wyrazy „określają odrębne przepisy” zastępuje się wyrazami „określa ustawa z dnia ... o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz. U. poz. ...)”;

w art. 17 w ust. 2 wyrazy „określają odrębne przepisy” zastępuje się wyrazami „określa ustawa z dnia ... o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. poz. ...), ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155 i ...) i ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 700, z późn. zm.)”;

w art. 22 w ust. 1 skreśla się wyrazy „na zasadach określonych w niniejszej ustawie”;

w art. 24:

- a) w ust. 1 wyrazy „przepis odrębny” zastępuje się wyrazami „ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym”;
- b) w ust. 4 wyraz „przepisów” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia ...” oraz po wyrazie „Gospodarczej” dodaje się wyrazy „i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy”;

w art. 31 wyrazy „dostęp na podstawie odrębnych przepisów” zastępuje się wyrazami „on dostęp”;

w art. 33 w ust. 1 skreśla się wyrazy „na podstawie odrębnych przepisów”;

w art. 36 wyrazy „określają odrębne przepisy” zastępuje się wyrazami „określa ustawa z dnia ... o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy”;

w art. 44 w ust. 3 skreśla się wyrazy „z odrębnych przepisów wynika, że”;

w art. 49 w ust. 2 skreśla się wyrazy „, na podstawie odrębnych przepisów,”;

w art. 55 w ust. 1 w pkt 8 wyrazy „mocy odrębnych przepisów” zastępuje się wyrazami „podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa”;

w art. 63 w ust. 1:

- a) w pkt 1 wyrazy „przepisach o działalności leczniczej” zastępuje się wyrazami „ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 160)”,
- b) w pkt 2 „przepisów prawa geologicznego i górniczego” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2017 r. poz. 2126)”,
- c) w pkt 4 wyrazy „przepisów dotyczących gospodarowania zużytym sprzętem” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. poz. 1688 i z 2017 r. poz. 2056)”;

- 2) art. 13 – przepis ten informuje adresatów, że funkcjonariusze publiczni ponoszą odpowiedzialność za naruszenie prawa spowodowane ich działaniem albo zaniechaniem. Abstrahując od tego, że ustawa nie powinna zawierać wypowiedzi nienormatywnych (§ 11 ZTP) oraz tego, że art. 13 nie mieści się *de facto* w zakresie regulacji ustawy – Prawo przedsiębiorców, należy zwrócić uwagę, iż przepis ten jest niekompletny i może wprowadzać w błąd. Trzeba pamiętać, że odpowiedzialność za naruszenie prawa w pierwszej kolejności ponosi Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego albo inna osoba prawna wykonująca władzę publiczną, a nie funkcjonariusz. Odpowiedzialność tego ostatniego jest ograniczona (zob. np. Kodeks cywilny oraz ustawę z dnia 20 stycznia 2011 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa). Mając to na uwadze, należałoby w art. 13 odnieść się również do odpowiedzialności innych podmiotów.

Jednocześnie, należałoby przenieść treść art. 46 do art. 13. Przepis ten informuje, że przedsiębiorcy, który poniósł szkodę na skutek wykonywania czynności kontrolnych z naruszeniem przepisów prawa, przysługuje odszkodowanie. Regulacja ta może sugerować, że odpowiedzialność odszkodowawcza względem przedsiębiorców ograniczona jest wyłącznie do szkody powstałej w związku z przeprowadzaną kontrolą, a więc że ma zakres węższy niż wynikający z innych przepisów. Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca władzę publiczną z mocy prawa odpowiadają za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie również w przypadkach, gdy szkoda powstała w związku z innymi niż kontrolne działaniami władzy publicznej. Przeniesienie treści art. 46 do art. 13 nada tej regulacji charakter generalny (ogólny), a w następstwie nie będzie ona wprowadzała w błąd.

Propozycja poprawek:

art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13. 1. Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego oraz inna osoba prawna wykonująca władzę publiczną, a także funkcjonariusz publiczny ponoszą odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej.

2. Przedsiębiorcy, który poniósł szkodę, o której mowa w ust. 1, przysługuje odszkodowanie.”;

w art. 46 skreśla się ust. 1 i 2;

3) art. 22 ust. 5 – propozycja poprawki ujednolicającej terminologię ustawy (§ 10 ZTP).

W art. 22 ust. 5 należy uwzględnić terminologię ust. 3 tego artykułu.

Propozycja poprawki:

w art. 22 w ust. 5 wyrazy „w spółce” zastępuje się wyrazami „jako wspólnik spółki”;

4) art. 23 ust. 2 – należy ujednolicić sposób, w jaki ustawa nazywa rejestr przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (§ 10 ZTP). W ustawie rejestr ten nazywany jest w różny sposób: „rejestr przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego”, „rejestr przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym” oraz „Krajowy Rejestr Sądowy”.

Propozycja poprawek:

w art. 23 w ust. 2 wyrazy „w Krajowym Rejestrze Sądowym” zastępuje się wyrazami „Krajowego Rejestru Sądowego”;

w art. 24 w ust. 5 wyrazy „Krajowego Rejestru Sądowego następuje na podstawie przepisów o Krajowym Rejestrze Sądowym” zastępuje się wyrazami „rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego następuje na podstawie ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym”;

5) art. 24 – ustawa – Prawo przedsiębiorców nie uwzględnia zmian dokonanych w ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym ustawą z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw. Senat rozpatrzył tę ustawę na 55. posiedzeniu i nie uchwalił do niej poprawek. Warunkiem zapewnienia spójności opiniowanej ustawy oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, po zmianach, będzie dodanie do art. 24 nowego przepisu dotyczącego automatycznego wpisu informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej, z tym że

przepis ten powinien wejść w życie z dniem 1 lutego 2019 r. Konsekwencją niżej sformułowanej poprawki będzie zmiana w art. 1 i art. 233 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej oraz dodanie to tego aktu nowego przepisu zmieniającego ustawę o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (poprawki te sformułowano w części opinii odnoszącej się do ustawy – Przepisy wprowadzające).

Propozycja poprawki:

w art. 24 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. W przypadku przedsiębiorcy wpisanego do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej trwa nie dłużej niż do dnia poprzedzającego dzień automatycznego wpisu informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.”;

6) art. 25 ust. 2 pkt 2 – propozycja poprawki redakcyjnej.

Propozycja poprawki:

w art. 25 w ust. 2 w pkt 2 wyraz „obowiązek” zastępuje się wyrazami „jest obowiązany”;

7) art. 25 ust. 2 pkt 2, 4 i 6 – w związku z tym, że data jest jedynie oznaczeniem dnia, miesiąca i roku, uwzględniając, że w art. 24 ust. 6 mowa jest nie o dacie zawieszenia działalności, ale o dniu, w którym rozpoczyna się zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej oraz kierując się § 10 ZTP, proponuje się przyjęcie niżej zaproponowanej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 25 w ust. 2 w pkt 2, 4 i 6 wyrazy „datą zawieszenia” zastępuje się wyrazami „dniem, w którym rozpoczęło się zawieszenie”;

- 8) art. 27 – biorąc pod uwagę, że czasownik modalny „powinien” może budzić wątpliwości interpretacyjne, kierując się poglądami Trybunału Konstytucyjnego i doktryny w tym zakresie oraz uwzględniając praktykę legislacyjną, proponuje się przyjęcie niżej sformułowanej poprawki. Opracowując poprawkę kierowano się również przyjętą w opiniowanej ustawie techniką formułowania przepisów przewidujących zasady postępowania organów (m.in. art. 10, art. 12, art. 14 i art. 15).

Propozycja poprawki:

w art. 27 wyrazy „powinny działać” zastępuje się wyrazem „działają”;

- 9) art. 32 ust. 3 pkt 2 – uwzględniając terminologię art. 122a Kodeksu postępowania administracyjnego oraz w celu wyeliminowania zbędnego odesłania do bliżej nieokreślonych przepisów, proponuje się przyjęcie niżej sformułowanej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 32 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w przypadku gdy sprawa może być załatwiona milcząco – stosowne pouczenie.”;

- 10) art. 34 ust. 10 pkt 2 – zgodnie z art. 34 ust. 8 w przypadku wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej odnoszącej się do odrębnych zaistniałych stanów faktycznych lub zdarzeń przyszłych pobiera się opłatę od każdego przedstawionego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego. W związku z tym, art. 34 ust. 10 pkt 2, stanowiący o zwrocie opłaty, powinien odnosić się zarówno do stanu faktycznego, jak i zdarzenia przyszłego.

Propozycja poprawki:

w art. 34 w ust. 10 w pkt 2 wyrazy „stanu faktycznego” zastępuje się wyrazami „zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego”;

- 11) art. 34 ust. 14 i 15 – mając na uwadze § 10 ZTP, należałoby ujednolicić terminologię wskazanych przepisów w zakresie sposobów nazywania podmiotu wydającego interpretację indywidualną. Opracowując poprawkę wzięto pod uwagę art. 34 ust. 1,

w którym podmiot ten określony jest jako: właściwy organ lub właściwa państwowa jednostka organizacyjna.

Ponadto w art. 34 ust. 15, należałoby uwzględnić, że państwowa jednostka organizacyjna również będzie obowiązana usuwać interpretację indywidualną z BIP w przypadku jej uchylenia albo stwierdzenia jej nieważności. Przepis ten wymaga także korekty językowej.

Analogiczna uwaga dotycząca spójności terminologicznej dotyczy art. 35 ust. 2 i 3.

Propozycja poprawki:

w art. 34:

- a) w ust. 14 skreśla się wyrazy „do wydania interpretacji indywidualnej”,
- b) ust. 15 otrzymuje brzmienie:

„15. Właściwy organ i właściwa państwowa jednostka organizacyjna niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego organ albo państwowej jednostki organizacyjnej, interpretacje indywidualne, po usunięciu danych identyfikujących przedsiębiorcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji indywidualnej. W przypadku uchylenia albo stwierdzenia nieważności interpretacji indywidualnej właściwy organ albo właściwa państwowa jednostka organizacyjna niezwłocznie usuwa interpretację indywidualną z Biuletynu Informacji Publicznej, z zamieszczeniem adnotacji o przyczynie usunięcia. W przypadku zmiany interpretacji indywidualnej właściwy organ albo właściwa państwowa jednostka organizacyjna niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej zmienioną interpretację indywidualną, z zamieszczeniem adnotacji o przyczynie zmiany.”;

w art. 35:

- a) w ust. 2 wyrazy „organów lub państwowych jednostek organizacyjnych właściwych dla przedsiębiorcy” zastępuje się wyrazami „właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej”,
- b) w ust. 3 wyrazy „lub państwowej” zastępuje się wyrazami „lub właściwej państwowej”;

12) art. 34 ust. 16 – w związku z tym, że nie ma innych aktów określających tryb postępowania w sprawie o wydanie interpretacji indywidualnej niż ustawa – Prawo

przedsiębiorców i ustawa – Ordynacja podatkowa oraz mając na uwadze, że Ordynacji podatkowej dotyczy art. 34 ust. 17, proponuje się przyjęcie niżej sformułowanej poprawki. Przepis nie powinien sugerować, że istnieją jakieś przepisy, których nie ma. Jeżeli w przyszłości zostanie uchwalona ustawa przewidująca odmienne zasady wydawania interpretacji indywidualnych, należało będzie dokonać stosowanej korekty art. 34, stosując technikę analogiczną do zastosowanej w ust. 17 tego artykułu w odniesieniu do Ordynacji podatkowej.

Propozycja poprawki:

w art. 34 w ust. 16 skreśla się wyrazy „, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej”;

- 13) art. 38 – propozycja poprawki ujednolicającej terminologię ustawy (§ 10 ZTP) – zob. art. 39 ust. 1 pkt 1)

Propozycja poprawki:

w art. 38 wyrazy „wszelkich warunkach uzyskania” zastępuje się wyrazami „warunkach udzielenia”;

- 14) art. 41 i art. 42 – mając na względzie zapewnienie komunikatywności aktu w aspekcie interpretacyjnym, proponuje się zamieszczenie treści art. 42 w strukturze art. 41, bezpośrednio po ust. 1. Ponadto zbędne i błędne jest zawarte w art. 41 ust. 2 określenie „o ile niniejsza ustawa nie stanowi inaczej”, ponieważ opiniowana ustawa nie określa organów zezwalających oraz warunków wykonywania działalności objętej zezwoleniem.

Propozycja poprawek:

w art. 41:

- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Organ zezwalający udziela zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej, jeżeli przedsiębiorca spełnia wymagane prawem warunki udzielenia zezwolenia.”;

- b) w ust. 2 skreśla się wyrazy „, o ile niniejsza ustawa nie stanowi inaczej”;

skreśla się art. 42;

15) art. 48 ust. 3 pkt 1 i następne – propozycja poprawek ujednolicających terminologię ustawy w zakresie przepisów dotyczących kontroli (zob. np. art. 48, art. 49 ust. 1, 6 i 7 pkt 2 i 6).

Propozycja poprawki:

w art. 48 w ust. 3:

- a) w pkt 1 po wyrazie „organu” dodaje się wyraz „kontroli”,
- b) w pkt 5 po wyrazie „upoważnienia” dodaje się wyrazy „do przeprowadzenia kontroli”;

w art. 49 w ust. 7 w pkt 7 wyraz „rozpoczęcia” zastępuje się wyrazem „wszczęcia”;

w art. 57:

- a) w ust. 1 po wyrazie „upoważnienia” dodaje się wyrazy „do przeprowadzenia kontroli”,
- b) w ust. 2:
 - w pkt 2 po wyrazie „do” dodaje się wyraz „przeprowadzenia”,
 - w pkt 3 skreśla się wyraz „przeprowadzonej”,
 - w pkt 4 wyraz „podjęcia” zastępuje się wyrazem „wszczęcia”;

w art. 58 w ust. 2 w pkt 8 wyrazy „administracji lub państwowej jednostce organizacyjnej” zastępuje się wyrazem „kontroli”;

w art. 59:

- a) w ust. 1 wyraz „podjęcia” zastępuje się wyrazem „wszczęcia”,
- b) w ust. 2 po wyrazie „organ” dodaje się wyraz „kontroli”,
- c) w ust. 8 wyraz „właściwy” zastępuje się wyrazem „kontroli”;

16) art. 49 ust. 3 – propozycja poprawki eliminującej błąd językowy.

Propozycja poprawki:

w art. 49 w ust. 3 wyraz „mu” zastępuje się wyrazem „im”;

17) art. 50 ust. 3 – w związku z tym, że przepis nakłada na przedsiębiorcę obowiązek wskazania osoby upoważnionej zbędne jest zastosowane na końcu przepisu sformułowanie „w szczególności w czasie swojej obecności”. Skoro wskazanie osoby upoważnionej ma nastąpić obligatoryjnie, zawsze, bez względu na okoliczności, wskazywanie przykładowych okoliczności mija się z celem, a co więcej może wprowadzać w błąd. Przedsiębiorca może uznać, iż obowiązkiem tym jest związany tylko w przypadku, gdy z jakiegoś powodu będzie nieobecny podczas kontroli. Ponadto przepis nie powinien odsyłać do ust. 1 w zakresie pojęcia „osoba upoważniona”. Żaden inny przepis ustawy mówiący o takiej osobie nie odsyła do art. 50 ust. 1.

Propozycja poprawki:

w art. 50 w ust. 3 skreśla się wyrazy „, o której mowa w ust. 1, w szczególności w czasie swojej nieobecności”;

18) art. 54 ust. 1 pkt 11 – propozycja poprawki ujednocniającej sposób sformułowania analogicznych przepisów (zob. art. 55 ust. 2 pkt 11).

Propozycja poprawki:

w art. 54 w ust. 1 w pkt 11 skreśla się wyraz „prowadzona”;

19) art. 59 ust. 3 i ust. 5 pkt 1 – w związku z tym, że sprzeciw dotyczy czynności organu kontroli, a nie samego organu kontroli, należałoby przyjąć niżej sformułowaną poprawkę uściślającą.

Propozycja poprawki:

w art. 59 w ust. 3 i w ust. 5 w pkt 1 po wyrazie „którego” dodaje się wyrazy „czynności”;

20) art. 66 ust. 2 – wskazywanie, że wyniki oceny i analiz, o których mowa w art. 66 ust. 1, zamieszcza się w ocenie skutków regulacji, stanowiącej odrębną część uzasadnienia projektu aktu normatywnego, o ile obowiązek sporządzenia takiej oceny wynika z odrębnych przepisów, nie uwzględnia specyfiki przygotowywania senackich inicjatyw

ustawodawczych. Senat dołącza do uzasadnienia projektu formularz OSR opracowany analogicznie, jak to ma miejsce w przypadku projektów rządowych (formularz senacki jest analogiczny do rządowego). Praktyka Senatu nie jest sankcjonowana żadnym przepisem. Wynika ona wyłącznie z przyjętej w Senacie filozofii opracowywania wyników oceny skutków regulacji *ex ante*. Pozostawienie przepisu w kształcie uchwalonym przez Sejm mogłoby oznaczać, iż Senat, mimo tego, że wyniki oceny i analiz wskazuje w formularzu OSR, nie może go załączyć do uzasadnienia projektu, ponieważ brak jest odrębnego przepisu, który nakłada na Izbę Wyższą stosowny obowiązek w tym zakresie. Innymi słowy, Senat zostałby zmuszony do wpisywania do uzasadnienia tego, co zamieszcza on obecnie w formularzu OSR. Trudno to uznać za zgodne z intencją ustawodawcy. Ważne jest, aby wyniki oceny i analizy zostały podane do publicznej wiadomości (załączone do projektu), w taki sposób, by mogły być wzięte pod uwagę przy tworzeniu prawa. Nie ma przy tym znaczenia, czy wyniki te zostaną wyrażone w samym uzasadnieniu, czy też w załączonym do niego odrębnym dokumencie.

Propozycja poprawki:

w art. 66 w ust. 2 skreśla się wyrazy „, o ile obowiązek sporządzenia takiej oceny wynika z odrębnych przepisów”;

21) art. 69 ust. 2 – propozycja poprawki redakcyjnej. Nie można mówić o właściwym albo niewłaściwym akcie normatywnym. Wniosek zawsze będzie dotyczył konkretnego aktu i to ten akt będzie przedmiotem oceny.

Propozycja poprawki:

w art. 69 w ust. 2 skreśla się wyraz „właściwego”;

Uwagi szczegółowe do ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców

- 1) art. 8 pkt 1 i art. 9 ust. 1 pkt 1 – wskazane byłoby dostosowanie wymienionych przepisów, określających zadania i kompetencje Rzecznika (opiniowanie projektów **aktów prawnych** dotyczących interesów przedsiębiorców oraz zasad wykonywania działalności gospodarczej na terytorium RP oraz występowanie do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo wydanie lub zmianę innych **aktów prawnych** w sprawach dotyczących działalności gospodarczej) do ustawy – Prawo przedsiębiorców, która w rozdziale 6 określa zasady opracowywania projektów **aktów normatywnych** z zakresu prawa gospodarczego oraz oceny ich funkcjonowania.

Propozycja poprawki:

w art. 8 w pkt 1 oraz w art. 9 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „aktów prawnych” zastępuje się wyrazami „aktów normatywnych”;

- 2) art. 9 ust. 1 pkt 5 – przepis wskazuje, że Rzecznik będzie uprawniony do występowania do Sądu Najwyższego z wnioskami w sprawie rozstrzygnięcia rozbieżności wykładni prawa w zakresie przepisów prawnych dotyczących działalności gospodarczej, jednocześnie w myśl pkt 6 tego samego przepisu Rzecznik będzie mógł wystąpić z wnioskiem, o którym mowa w art. 83 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym. Wskazany przepis ustawy o Sądzie Najwyższym stanowi, że jeżeli w orzecznictwie sądów powszechnych, sądów wojskowych lub Sądu Najwyższego ujawnią się rozbieżności w wykładni przepisów prawa będących podstawą ich orzekania, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego lub Prezes Sądu Najwyższego może, w celu zapewnienia jednolitości orzecznictwa, przedstawić wniosek o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego Sądowi Najwyższemu w składzie 7 sędziów lub innym odpowiednim składzie. Analiza wymienionych przepisów prowadzi do konkluzji, że zarówno art. 9 ust. 1 pkt 5 jak i art. 9 ust. 1 pkt 6 opiniowanej ustawy zmierzają do przyznania Rzecznikowi prawa do występowania do Sądu Najwyższego z wnioskiem w sprawie rozstrzygnięcia rozbieżności wykładni prawa, a zatem jeden z tych przepisów jest zbędny i powinien być wyeliminowany z ustawy.

Propozycja poprawki:

w art. 9 w ust. 1 skreśla się pkt 5;

- 3) art. 11 ust. 2 – przepis, nakładając na organy, organizacje i instytucje publiczne obowiązek rozpatrzenia spraw kierowanych do nich przez Rzecznika, posługuje się sformułowaniem „są zobowiązane do”. W pozostałych przepisach wskazujących obowiązki organów, organizacji i instytucji wobec Rzecznika (art. 11 ust. 3, art. 12 ust. 1 i 2) ustawa posługuje się formułą „są obowiązane”. Dążąc do zapewnienia wynikającego z § 10 ZTP nakazu zachowania konsekwencji terminologicznej w ramach ustawy, proponuje się poprawkę o charakterze ujednociającym przepisy.

Propozycja poprawki:

w art. 11 w ust. 2 wyraz „zobowiązane” zastępuje się wyrazem „obowiązane”;

Uwagi szczególne do ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (zwanej dalej „ustawą o CEIDGiPIP)

- 1) art. 2 ust. 2 pkt 2 i 4 – wskazane są zmiany techniczno-legislacyjne, porządkujące przepisy. Norma, zgodnie z którą Centralna Informacja Krajowego Rejestru Sądowego udostępnia swoje dane do wglądu w CEIDG powinna wynikać z konkretnego przepisu merytorycznego (szczegółowego), a nie z przepisu określającego zakres przedmiotowy ustawy o CEIDGiPIP. Tak samo, za normatywnie zbędną należy uznać frazę stanowiącą, że informacje o przedsiębiorcach udostępnia się „w zakresie wskazanym w ustawie”. Propozycja poprawek zakłada m. in., że zadanie polegające na umożliwieniu wglądu do danych udostępnianych przez Centralną Informację Krajowego Rejestru Sądowego realizowane jest przez art. 44 ust. 2 zdanie drugie ustawy CEIDGiPIP, a dane z KRS udostępniane są bezpłatnie na podstawie art. 4 ust. 4a ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (art. 44 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy CEIDGiPIP).

Propozycja poprawki:

w art. 2 w ust. 2:

- a) w pkt 2 skreśla się wyrazy „w zakresie wskazanym w ustawie”,
- b) w pkt 4 skreśla się wyraz „bezpłatnie”;

- 2) art. 3 ust. 1 (i następne) – ustawa w niekonsekwentny sposób posługuje się określeniami: „dane”, „dane i informacje” oraz „informacje”. Racjonalny ustawodawca do oznaczenia jednakowych pojęć używa jednakowych określeń, a różnych pojęć nie oznacza tymi samymi określeniami (zob. § 10 ZTP). Stąd należy postulować ujednolicenie przepisów, tak aby uniknąć wskazanych poniżej tytułem przykładu, sprzeczności pomiędzy przepisami.

Po pierwsze, w art. 5 w ust. 1 i 2 wskazane są dane (ewidencyjne i informacyjne). Tymczasem odesłania do art. 5 zawarte w innych przepisach ustawy stanowią o danych i informacjach, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 (np. art. 21 ust. 1, art. 43) albo jedynie o danych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 (np. art. 6, art. 10, art. 15, art. 46). Po drugie, rozdział 4 w dziale II „Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej” zatytułowany jest „Informacje dopisywane do CEIDG z urzędu”. Tymczasem już pierwszy artykuł w tym rozdziale (art. 21) stanowi, że wpisowi z urzędu podlegają dane i informacje. Po trzecie, rozdział 7 w dziale II „Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej” zatytułowany jest „Udostępnianie danych przez CEIDG”. Tymczasem już pierwszy artykuł w tym rozdziale (art. 43) stanowi, że wpisowi z urzędu podlegają dane i informacje (następne przepisy tego rozdziału nie budzą wątpliwości co do objęcia nimi zarówno danych, jak i informacji). Po czwarte, zgodnie z art. 44 ust. 4 domniemywa się, że dane i informacje, o których mowa w ust. 1, udostępniane przez CEIDG są prawdziwe. Tymczasem art. 44 ust. 1 stanowi jedynie o informacjach. Po piąte, zgodnie z art. 48 ust. 1 CEIDG udostępnia zgromadzone dane i informacje, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2, art. 38 i art. 44 ust. 1, organom państwowym. Przepis art. 48 ust. 2 stanowi zaś, że bezpłatnie są udostępniane jedynie dane. Po szóste, zgodnie z art. 47 ust. 1 dane i informacje zgromadzone w CEIDG mogą być udostępniane po uprzednim uzgodnieniu warunków udostępnienia tych danych.

Ostateczny zakres i kształt kompleksowej grupy poprawek ujednocających przepisy powinien uwzględniać stanowisko projektodawców ustawy (niezbędne jest wskazanie merytorycznego kierunku zmiany).

- 3) art. 6 ust. 4 pkt 1, 7 i 8 – zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy o CEIDGiPIP przedsiębiorca we wniosku o wpis może dokonać zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, jeśli jest płatnikiem składek wyłącznie na własne ubezpieczenia (tym samym nie zatrudnia pracowników). Jednocześnie, zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 7, który wejdzie w życie w odrębnym terminie 1 stycznia 2019 r., przedsiębiorca we wniosku o wpis może dokonać zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego pracowników. W efekcie do końca 2018 r. (tak jak w obecnym stanie prawnym) zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego będzie mógł dokonać jedynie przedsiębiorca niezatrudniający pracowników (będzie mógł zgłosić jedynie „sam siebie” – ust. 4 pkt 1). Od 1 stycznia 2019 r. przedsiębiorca będzie mógł zgłosić do ubezpieczenia „sam siebie”, jeśli nie zatrudnia pracowników (ust. 4 pkt 1), oraz będzie mógł zgłosić pracowników (ust. 4 pkt 7 i 8). Powstanie uzasadniona wątpliwość, czy przedsiębiorca zatrudniający pracowników będzie mógł zgłosić „sam siebie” (nie będzie przecież płatnikiem składek wyłącznie na własne ubezpieczenia).

Propozycja poprawki zakłada skreślenie w art. 6 ust. 4 pkt 1 wyrazów „wyłącznie na własne ubezpieczenia” oraz skreślenie w tym przepisie pkt 7 i 8, co oznaczać będzie że przepis ten obejmie wszystkie zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego (zarówno przedsiębiorcy jak i jego pracowników).

Propozycja poprawki:

w art. 6 w ust. 4:

- a) w pkt 1 we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyraz „wyłącznie na własne ubezpieczenia”,
- b) skreśla się pkt 7 i 8;

Po wprowadzeniu powyżej poprawki przepis art. 6 ust. 4 pkt 1 obejmie uprawnieniem do dokonania zgłoszenia do ubezpieczeń za pośrednictwem CEIDG,

każdego przedsiębiorcę, zarówno zatrudniającego jak i nie zatrudniającego pracowników. Aby prawidłowo zrealizować intencję ustawodawcy i wprowadzić możliwość zgłaszania pracowników do ubezpieczeń dopiero od 1 stycznia 2019 r. wskazana jest kolejna poprawka, czyli dodanie przepisu przejściowego do Przepisów wprowadzających ustawę – Prawo przedsiębiorców.

Propozycja poprawki:

po art. 206 dodaje się art. ... w brzmieniu:

„Art. ... Do dnia 31 grudnia 2018 r., przedsiębiorca do wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej może dołączyć zgłoszenia, o których mowa w art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy, o której mowa w art. 1 ust. 2, jeżeli jest płatnikiem składek wyłącznie na własne ubezpieczenia.”;

Konsekwencją obu powyższych poprawek będzie też skreślenie pkt 2 w art. 1 w ust. 2 Przepisów wprowadzających ustawę – Prawo przedsiębiorców,. Przepis ten wprowadza odrębny termin wejścia w życie art. 6 ust. 4 pkt 7 i 8 (błędnie oznaczonych jako pkt 8 i 9). Przyjęcie tej propozycji poprawki wymagać będzie odpowiedniej modyfikacji propozycji poprawek zawartych w pkt 1 uwag do ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w ust. 2 skreśla się pkt 2;

- 4) art. 6 ust. 8 ustawy – zasadna jest korekta błędnego (zbyt szerokiego) odesłania. Przepis art. 6 ust. 8 odsyła do terminów określonych przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne. Terminy te – siłą rzeczy – mogą znaleźć zastosowanie w przypadkach, o których mowa w art. 6 ust. 4 pkt 3–6, a nie ust. 4 pkt 3–7.

Propozycja poprawki:

w art. 6 w ust. 8 wyrazy „ust. 4 pkt 3–7” zastępuje się wyrazami „ust. 4 pkt 3–6”;

- 5) art. 7 ust. 1 pkt 2 – zgodnie z tym przepisem wraz z wnioskiem o wpis do CEIDG składa się oświadczenie o posiadaniu tytułu prawnego do nieruchomości, których adresy są wpisywane do CEIDG. Jeśli założyć, że intencją przepisu jest realizacja normy art. 17 ustawy, zgodnie z którą przedsiębiorca jest obowiązany posiadać tytuł prawny do nieruchomości, której adres podał jako miejsce wykonywania działalności, to należy zawęzić zakres przepisu. Propozycja poprawki ujednocila art. 7 ust. 1 pkt 2 z art. 17 i art. 32 ust. 2 i 4 ustawy.

Propozycja poprawki:

w art. 7 w ust. 1 w pkt 2 po wyrazach „do CEIDG” dodaje się wyrazy „, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 6,”;

- 6) art. 10 ust. 2 pkt 3 – definiuje jako niepoprawny wniosek o wpis do CEIDG dotyczący działalności nieobjętej przepisami ustawy. Powstaje wątpliwość, do jakich przepisów ustawy odsyła przedmiotowy przepis. Możliwe są dwie interpretacje. Odesłanie do przepisów ustawy o CIDGiPIP (ustawy o ewidencji działalności gospodarczej, która nie definiującej jednak czym jest ta działalność) albo odesłanie do każdej możliwej ustawy (do wszystkich przepisów rangi ustawowej zarówno definiujących działalność gospodarczą jak i jej niedefiniujących). Żadna z tych interpretacji nie wydaje się być intencją ustawodawcy.

Do tej pory analogiczny przepis obowiązuje w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej (zawierającej zarówno definicję działalności gospodarczej jak i zasady jej ewidencji). Stąd działalnością nieobjętą przepisami ustawy jest działalność inna niż działalność gospodarcza. Jeśli tak ma pozostać, to przepis art. 10 ust. 2 pkt 3 powinien odsyłać nie do ustawy o CEIDGiPIP (ewentualnie każdej możliwej ustawy), a do ustawy – Prawo przedsiębiorców.

Propozycja poprawki:

w art. 10 w ust. 2 w pkt 3 wyraz „ustawy” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. – Prawo przedsiębiorców”;

- 7) art. 18 – zgodnie z tym przepisem przedsiębiorca wpisany do CEIDG, który spełnia warunki, o których mowa w art. 24 ustawy – Prawo przedsiębiorców, może złożyć wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej na zasadach określonych w ustawie o CEIDGiPIP. Jak się wydaje, odesłanie do ustawy – Prawo przedsiębiorców miało zapewnić spójność regulowanych instytucji. Tymczasem, w sposób niezamierzony, wprowadza w błąd adresatów ustawy. Po pierwsze, w art. 24 ustawy – Prawo przedsiębiorców nie są sformułowane żadne warunki, od spełnienia których zależy złożenie wniosku o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej. Przepis ten w szczególności informuje (w ust. 4), że wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej oraz o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej następuje na podstawie przepisów o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Po drugie, jeśli „poszukiwać” warunków na jakich przedsiębiorca zawiesza wykonywanie działalności to należałoby odnieść się nie tylko do ustawy – Prawo przedsiębiorców (art. 22 ust. 1 i 2), ale także do przepisów dotyczących ubezpieczeń społecznych (art. 36aa ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 16b ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników).

Ostateczny zakres i kształt poprawki powinien uwzględniać stanowisko projektodawców ustawy (niezbędne jest wskazanie merytorycznego kierunku zmiany).

- 8) art. 62 ustawy – przepis zgodnie z którym informacje udostępniane za pośrednictwem Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy przekazywane są powszechnym i zrozumiałym językiem należy uznać za normatywnie zbędny. Trudno jest założyć, że organy państwa mogą, nawet w braku stosownego zastrzeżenia, przekazywać informacje (w tym informacje do przekazywania których są obowiązane) w niepowszechnym i niezrozumiałym języku. Racjonalny ustawodawca nie zamieszcza w tekstach ustaw wypowiedzi o charakterze postulatywnym (niewyrażających norm prawnych – zob. § 11 ZTP), stąd zasadna jest propozycja poprawki skreślającej przepis.

Propozycja poprawki:

skreśla się art. 62.

Uwagi szczególne do ustawy o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

- art. 13 – w przepisie sformułowano niewłaściwe odesłanie; przepis powinien odsyłać do art. 4 ust. 4 i 5 ustawy o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a nie do art. 4 ust. 4 i 5 ustawy – Prawo przedsiębiorców.

Propozycja poprawki:

w art. 13 po wyrazach „art. 4 ust. 4 i 5” dodaje się wyrazy „niniejszej ustawy”;

Uwagi szczególne do ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej

- 1) propozycja poprawek korelujących ustawę – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej z ustawą z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw oraz ustawą – Prawo przedsiębiorców. Poprawki te wiążą się w szczególności z poprawką dodającą ust. 5a do art. 24 ustawy – Prawo przedsiębiorców.

W sformułowanych niżej poprawkach uwzględniono, że uchwalenie przez Senat poprawek do ustaw w ramach pakietu „Konstytucja Biznesu” wymagało będzie

zmiany terminu wejścia w życie ustaw. Z informacji uzyskanych od strony rządowej wynika, że podczas posiedzenia Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności zaproponowany zostanie 30-dniowy okres *vacatio legis*. Niżej sformułowane poprawki uwzględniają tę okoliczność. W przypadku przyjęcia innego terminu wejścia w życie ustaw, zaproponowana poprawka ulegnie stosownej modyfikacji. W poprawce do art. 1 ust. 2 pkt 2 dokonano korekty odesłania (przepis o wejściu w życie odnosił się do nieistniejącego przepisu).

Propozycja poprawek:

art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. 1. Ustawa z dnia – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. ...) wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 24 ust. 5a, który wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2019 r.

2. Ustawa z dnia ... o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. poz. ...) wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 52 ust. 2 i 9 oraz art. 57, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2018 r.;
- 2) art. 6 ust. 4 pkt 7 i 8, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

3. Ustawa z dnia ... o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz. U. poz. ...) wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

4. Ustawa z dnia ... o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. ...) wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”;

w art. 112 w pkt 2 w lit. b, w ust. 2 wyrazy „albo data zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej, o którym mowa w ust. 1 pkt 6 i 7” zastępuje się wyrazami „data zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej, o którym mowa w ust. 1 pkt 6 i 7, albo data wpisu w rejestrze, o którym mowa w ust. 1a”;

po art. 188 dodaje się art. 188a w brzmieniu:

„Art. 188a. W ustawie z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...):

- 1) w art. 22 uchyla się pkt 1;
- 2) w art. 55 w pkt 3 skreśla się wyrazy „art. 22 pkt 1,„”;

art. 233 otrzymuje brzmienie:

„Art. 233. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 184, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2018 r.;
 - 2) art. 185, który wchodzi w życie z dniem 11 lipca 2019 r.;
 - 3) art. 187, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2018 r.;
 - 4) art. 188a, który wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2019 r.”;
-
- 2) art. 4, art. 6, art. 7, art. 10 – należy zauważyć, że wymienione przepisy, wprowadzające zmiany odpowiednio w ustawie o Polskim Czerwonym Krzyżu (art. 4), ustawie o ustanowieniu medalu „Za udział w walkach o Berlin” i medalu „Za zasługi dla obronności kraju” (art. 6), ustawie o polskiej strefie rybołówstwa morskiego (art. 7), ustawie o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (art. 10), nie mieszczą się w zakresie przedmiotowym, podmiotowym ani w żaden sposób nie wiążą się z pakietem ustaw tworzących tzw. „Konstytucję Biznesu”. Zgodnie z § 3 ust. 3 ZTP przepisy te nie powinny być zamieszczone w opiniowanej ustawie.
 - 3) art. 16 pkt 3, art. 9 ust. 4 ustawy o związkach zawodowych rolników indywidualnych – przepis wymaga korekty o charakterze terminologicznym. Powinien on stanowić nie o „skreśleniu związku z rejestru” ale o „wykreśleniu związku”. Takim (prawidłowym) sformułowaniem posługuje się w szczególności art. 6 ustawy. Korekty wymagać będzie nienowelizowany art. 9 ust. 5, w którym również znajduje się nieprecyzyjne sformułowanie.

Problem analogiczny do zidentyfikowanego powyżej dotyczy ponadto art. 139 opiniowanej ustawy wprowadzającego zmiany w ustawie o kierujących pojazdami. Większość nowelizowanych przepisów ustawy posługuje się prawidłowym sformułowaniem „wykreślenie przedsiębiorcy z rejestru”. Zmiany wymagać będzie dodawany do ustawy art. 45a oraz nienowelizowany art. 45 ust. 1 oraz art. 118 ust. 3.

Propozycje poprawek:

w art. 16 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. Sąd rejestrowy, w razie stwierdzenia, że dany organ związku zawodowego rolników indywidualnych prowadzi działalność sprzeczną z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej lub innymi ustawami, ustala trzymiesięczny termin dostosowania działalności tego organu do obowiązującego prawa.

2. W razie bezskutecznego upływu terminu przewidzianego w ust. 1, sąd rejestrowy może orzec grzywnę do 5000 zł indywidualnie nakładaną na poszczególnych członków danego organu związkowego. Grzywna ulega umorzeniu, jeżeli po jej wymierzeniu organ związku dostosuje niezwłocznie swoją działalność do obowiązującego prawa.

3. Jeżeli organ związku prowadzi działalność rażąco sprzeczną z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej lub innymi ustawami, a środki zastosowane na podstawie ust. 1 i 2 okażą się bezskuteczne, sąd rejestrowy może zażądać od właściwych władz związku przeprowadzenia, w określonym terminie, nowych wyborów do tego organu, pod rygorem zawieszenia działalności tego organu.

4. Jeżeli środki określone w ust. 1–3 okażą się bezskuteczne, sąd rejestrowy orzeka o wykreśleniu związku z rejestru.

5. Związek zawodowy rolników indywidualnych wykreślony z rejestru związków jest zobowiązany niezwłocznie zaprzestać swojej działalności, a w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia o wykreśleniu z rejestru dokonać swojej likwidacji w sposób przewidziany w statucie.

6. Do spraw, o których mowa w ust. 1–4, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, z tym że sąd rejestrowy orzeka w tych sprawach po przeprowadzeniu rozprawy. Postępowanie w tych sprawach wszczyna się na wniosek prokuratora.”;”;

w art. 139:

a) w pkt 5 przed lit. a dodaje się lit. ... w brzmieniu:

„...) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Starosta, o którym mowa w art. 28 ust. 3, wydaje decyzję administracyjną o zakazie wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców, wykreślając przedsiębiorcę z rejestru

przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia kierowców, jeżeli przedsiębiorca:”,”

- b) w pkt 6, w art. 45a wyraz „skreśla” zastępuje się wyrazem „wykreśla”,
c) w pkt 15 w poleceniu nowelizacyjnym po wyrazach „w art. 118” dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako lit. b oraz dodaje się lit. a w brzmieniu:

„a) w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Wojewoda wydaje decyzję administracyjną o zakazie prowadzenia przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka doskonalenia techniki jazdy, wykreślając go z rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek doskonalenia techniki jazdy, jeżeli przedsiębiorca:”,”;

- 4) art. 17 pkt 1 lit. b, art. 9 ust. 10 pkt 3 ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne – mając na względzie zapewnienie spójności terminologicznej przepisów dotyczących kontroli, proponuje się dostosowanie terminologii dodawanego przepisu do terminologii ustawy – Prawo przedsiębiorców, która będzie podstawowym aktem regulującym problematykę kontroli działalności przedsiębiorcy. Analogiczna uwaga dotyczy dodawanego do ustawy o ochronie osób i mienia art. 23c ust. 2a (art. 45 pkt 4 lit. a ustawy – Przepisy wprowadzające).

Propozycja poprawek:

w art. 17 w pkt 1 w lit. b, w ust. 10 w pkt 3 wyraz „rozpoczęcia” zastępuje się wyrazem „wszczęcia”;

w art. 45 w pkt 4 w lit. a, w ust. 2a pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) datę wszczęcia i zakończenia kontroli;”;

- 5) art. 18 pkt 1, art. 12 ust. 4 pkt 3 ustawy o izbach gospodarczych – w związku z charakterem zmian wprowadzanych w ustawie (kwestie terminologii) zasadnym jest znowelizowanie również art. 12 ust. 4 pkt 2 poprzez ujednolicenie terminologii i dostosowanie jej do ustawy o działach administracji rządowej.

Propozycja poprawki:

w art. 18 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w art. 12 w ust. 4 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) współpracować z organizacjami międzynarodowymi i zagranicznymi oraz należeć do nich, jeżeli nie narusza to zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych, w których Rzeczpospolita Polska jest stroną, a także tworzyć za zgodą ministra właściwego do spraw zagranicznych i ministra właściwego do spraw gospodarki swoje przedstawicielstwa zagraniczne;

3) wykonywać czynności izb przemysłowo-handlowych na podstawie umów między Rzeczpospolitą Polską lub kontrahentem polskim a obcymi państwami lub kontrahentami albo na podstawie międzynarodowych zwyczajów handlowych, a zwłaszcza uwierzytelniać dokumenty oraz wydawać certyfikaty, świadectwa i zaświadczenia;”;

6) art. 21 pkt 2, art. 16b ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wymagają korekty w celu dostosowania ich brzmienia do art. 36aa ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi o możliwości zawieszenia działalności „w celu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem”.

Propozycja poprawki:

w art. 21 w pkt 2, w art. 16b:

a) w ust. 1 w części wspólnej wyliczenia wyrazy „w okresie” zastępuje się wyrazami „w celu”,

b) w ust. 2 wyrazy „w związku ze sprawowaniem” zastępuje się wyrazami „w celu sprawowania”;

7) art. 23 pkt 1 i 3, art. 5a ust. 6 oraz art. 12b ust. 2 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska – przepisy wymagają korekty w celu dostosowania terminologii do ustawy – Prawo przedsiębiorców, która przewiduje „wszczęcie kontroli” i „powtórny kontrolę”, a nie „podjęcie kontroli” i „ponowną kontrolę”.

Propozycja poprawki:

w art. 23:

- a) w pkt 1, w ust. 6 wyraz „ponowną” zastępuje się wyrazem „powtórna”,
- b) w pkt 3, w art. 12b w ust. 2 wyraz „podjęcia” zastępuje się wyrazem „wszczenia”;

- 8) art. 24 pkt 9 lit. c, art. 44 ust. 10 (i następne) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych – przepis przewiduje zwolnienie podatnika z określonych obowiązków przewidzianych ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych w przypadku jeżeli podatnik zawiesił wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. W związku z tym, że opiniowana ustawa nowelizuje również ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych wprowadzając w art. 36aa ust. 1 możliwość zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej w celu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, powstaje wątpliwość czy przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie powinny odnosić się również do zawieszenia działalności na podstawie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Kwestia zawieszenia działalności regulowana jest ponadto w nowelizowanej ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników. Brzmienie art. 44 ust. 10 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wydaje się wykluczać możliwość skorzystania ze zwolnienia z określonych obowiązków w przypadku zawieszenia działalności na podstawie przepisów innych aniżeli ustawa – Prawo przedsiębiorców. Należałoby ustalić, czy taka była intencja ustawodawcy. Jeśli nie, przepisy będą wymagały korekty.

Analogiczne, do wskazanych powyżej, wątpliwości dotyczą art. 27 (ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych), art. 50 (ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne), art. 93 (ustawa o podatku od towarów i usług), a także art. 46 (ustawa o usługach turystycznych), art. 98 pkt 5 (ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy), art. 101 pkt 1 i 2 (ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych) i art. 184 pkt 4 (ustawa o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych).

- 9) art. 28 pkt 2, art. 45 pkt 2, art. 65 pkt 1 oraz art. 146 pkt 4 ustawy – Przepisy wprowadzające (art. 36d ustawy o radiofonii i telewizji, art. 17b ustawy o ochronie osób i mienia, art. 13a ustawy o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym oraz art. 28h ustawy – Prawo geologiczne i górnicze).

Wskazane przepisy zakładają, że przedsiębiorca w postępowaniu koncesyjnym może złożyć wniosek, aby informacjom stanowiącym tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji nadać klauzulę poufności (informacje, którym nadano klauzulę poufności, nie mogą być udostępniane innym uczestnikom postępowania bez zgody przedsiębiorcy przekazującego informacje). Tajemnica przedsiębiorstwa nie jest jedyną tajemnicą prawnie chronioną. W szczególności ochronie podlegają informacje niejawne stanowiące tajemnicę „państwową”. Są to informacje, którym zgodnie z ustawą o ochronie informacji niejawnych nadaje się określoną klauzulę tajności – między innymi klauzulę poufną. Klauzula poufności nadawana w postępowaniu koncesyjnym nie jest klauzulą poufną z ustawy o ochronie informacji niejawnych. Stąd, biorąc pod uwagę znaczne podobieństwo tych dwóch określeń, tak aby nie wprowadzać adresatów przepisów w błąd co do rzeczywistego charakteru zmiany, należy zaproponować poprawki o charakterze terminologicznym.

Propozycja poprawek:

w art. 28 w pkt 2, w art. 36d:

- a) w ust. 1 wyrazy „była nadana klauzula poufności” zastępuje się wyrazami „było nadane zastrzeżenie poufności”,
- b) w ust. 2 i 3 wyrazy „klauzulę poufności” zastępuje się wyrazami „zastrzeżenie poufności”;

w art. 45 w pkt 2, w art. 17b:

- a) w ust. 1 wyrazy „była nadana klauzula poufności” zastępuje się wyrazami „było nadane zastrzeżenie poufności”,
- b) w ust. 2 i 3 wyrazy „klauzulę poufności” zastępuje się wyrazami „zastrzeżenie poufności”;

w art. 65 w pkt 1, w art. 13a:

- a) w ust. 1 wyrazy „była nadana klauzula poufności” zastępuje się wyrazami „było nadane zastrzeżenie poufności”,
- b) w ust. 2 i 3 wyrazy „klauzulę poufności” zastępuje się wyrazami „zastrzeżenie poufności”;

w art. 146 w pkt 4, w art. 28h:

- a) w ust. 1 wyrazy „była nadana klauzula poufności” zastępuje się wyrazami „było nadane zastrzeżenie poufności”,
- b) w ust. 2 i 3 wyrazy „klauzulę poufności” zastępuje się wyrazami „zastrzeżenie poufności”;

- 10) w katalogu nowelizowanych ustaw powinna znaleźć się również ustawa z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w której znajduje się odesłanie do uchylanej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Propozycja poprawki:

po art. 36 dodaje się art. 36a w brzmieniu:

„Art. 36a. W ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. poz. 491, z późn. zm.)

w art. 11n ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną będący mikroprzedsiębiorcą lub małym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia ... – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. ...) zapewnia warunki techniczne i organizacyjne umożliwiające prowadzenie przez Biuro kontroli operacyjnej stosownie do posiadanej infrastruktury.”;

- 11) art. 39 pkt 4 lit. a, art. 19d ust. 2 pkt 7 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry – przepis wymaga ujednoczenia z pozostałymi przepisami ustawy, które stanowią o ”organizatorze kształcenia”.

Propozycja poprawki:

w art. 39 w pkt 4 w lit. a, w pkt 7 po występującym dwukrotnie wyrazie „organizatora”

dodaje się wyraz „kształcenia”;

- 12) art. 40 pkt 4 lit. b, art. 33 ust. 3 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne – propozycja poprawki terminologicznej. Wykreślenie z rejestru działalności regulowanej następuje z powodu wydania decyzji o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem, a nie z przyczyny wydania takiej decyzji.

Propozycja poprawki:

w art. 40 w pkt 4 w lit. b, w pkt 2 wyraz „przyczyny” zastępuje się wyrazem „powodu”;

- 13) art. 41 pkt 4, art. 75af ust. 5 ustawy – Prawo o ruchu drogowym – mając na względzie, że treść wskazanego przepisu jest analogiczna do treści dodawanego do art. 83b ust. 2b (art. 41 pkt 7 ustawy – Przepisy wprowadzające; oba przepisy dotyczą sytuacji, w której przedsiębiorca wpisany jest do więcej niż jednego rejestru działalności regulowanej), dążąc do zapewnienia konsekwencji w zakresie sposobu wyrażania analogicznych norm i wyeliminowania tym samym wątpliwości interpretacyjnych oraz kierując się koniecznością zapewnienia należytej komunikatywności tekstu normatywnego, proponuje się, aby art. 75af ust. 5 został sformułowany analogicznie do art. 83b ust. 2b.

Propozycja poprawki:

w art. 41 w pkt 4, w art. 75af ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, jeżeli przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą objętą wpisem także na podstawie wpisów do innych rejestrów działalności regulowanej w tym samym zakresie działalności gospodarczej, z urzędu wykreśla się przedsiębiorcę także z tych rejestrów działalności regulowanej.”;

Analogiczny problem dotyczy art. 98 pkt 4, art. 18na ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Poprzez zastosowanie kaskadowego odesłania (art. 18na ust. 3 odsyła do art. 18m ust. 1 pkt 3, który zawiera odesłanie do art. 18na ust. 1) odkodowanie normy prawnej jest utrudnione. Zgodnie z § 157 ZTP nie odsyła się do przepisów, które już zawierają odesłania. Należałoby zatem rozważyć przeredagowanie przepisu.

Propozycja poprawki:

w art. 98 w pkt 4, w art. 18na ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust.1, jeżeli podmiot wykonuje działalność gospodarczą objętą wpisem także na podstawie wpisów do innych rejestrów działalności regulowanej w tym samym zakresie działalności gospodarczej, z urzędu wykreśla się podmiot także z tych rejestrów działalności regulowanej.”;

14) art. 41 pkt 6, art. 83ac ust. 1 ustawy – Prawo o ruchu drogowym – propozycja poprawki redakcyjnej.

Propozycja poprawki:

w art. 41 w pkt 6, w art. 83ac w ust. 1 wyraz „których” zastępuje się wyrazem „którym”;

15) art. 45 pkt 2, art. 17c ust. 4 pkt 2 ustawy o ochronie osób i mienia – kierując się § 10 ZTP (nakaz zachowania konsekwencji terminologicznej) oraz mając na względzie, że ustawodawca nie posługuje się w ustawie pojęciem „wnioskodawca” w odniesieniu do przepisów o koncesji (pojęcie to używane jest w odniesieniu do ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej i kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego), proponuje się przyjęcie niżej sformułowanej poprawki terminologicznej.

Propozycja poprawki:

w art. 45 w pkt 2, w art. 17c w ust. 4 w pkt 2 wyraz „wnioskodawca” zastępuje się wyrazem „przedsiębiorca”;

16) art. 47, nienowelizowany art. 119zg pkt 4 lit. a ustawy – Ordynacja podatkowa – w przepisie znajduje się odesłanie do uchylanej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Należy zatem dokonać odpowiedniej korekty odesłania.

Propozycja poprawki:

w art. 47 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) w art. 119zg w pkt 4 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) osobę fizyczną będącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia ... – Prawo przedsiębiorców,”;”;

17) art. 57 pkt 1 lit. a, art. 12 ust. 1 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych – mając na uwadze § 23 ust. 3 ZTP, przyjętą praktykę oraz poglądy doktryny, należałoby zrezygnować z określania relacji pomiędzy ust. 1 i 2 w art. 12. Relacja pomiędzy tymi przepisami nie budzi żadnych wątpliwości. Po pierwsze dlatego, że przepisy zostały prawidłowo zamieszczone w strukturze artykułu (zasada – wyjątek), a po drugie relację tę literalnie przesądza sam ust. 2. Wprowadzenie do wyliczenia w tym przepisie brzmi: „Przepis ust. 1 nie dotyczy:”. Mając to na uwadze proponuje się przyjęcie niżej sformułowanej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 57 w pkt 1 w lit. a, w ust. 1 skreśla się wyrazy „, z zastrzeżeniem ust. 2”;

18) art. 64, art. 2 pkt 11 ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych – propozycja poprawki redakcyjnej, eliminującej błąd językowy.

Propozycja poprawki:

w art. 64, w pkt 11 wyraz „nabywającą” zastępuje się wyrazem „nabywających”;

19) w art. 71 w pkt 21 w poleceniu nowelizacyjnym błędnie wskazano przepis, w którym ma być dokonana zmiana – znowelizowany ma być przepis art. 96a ust. 10 **pkt 1** lit. d ustawy – Prawo farmaceutyczne.

Propozycja poprawki:

w art. 71 w pkt 21 w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „w pkt 2” zastępuje się wyrazami „w pkt 1”;

20) art. 81 – przepis ma na celu znowelizowanie aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym w celu przyznania Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców uprawnienia do występowania do Sądu Najwyższego z wnioskami w sprawie rozstrzygnięcia rozbieżności wykładni prawa w zakresie przepisów prawnych dotyczących działalności gospodarczej. W związku z tym, że „nowa” ustawa o Sądzie Najwyższym wejdzie w życie 3 kwietnia 2018 r., mając jednocześnie na uwadze planowaną modyfikację terminu wejścia w życie pakietu ustaw składających się na tzw. „Konstytucję Biznesu”, powstaje pytanie o zasadność wprowadzania zmian w aktualnie obowiązującej ustawie o Sądzie Najwyższym. Wydaje się, że skoro stosowne uprawnienie Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców zostało sformułowane w przepisach „nowej” ustawy o Sądzie Najwyższym, przepis art. 81 opiniowanej ustawy jest zbędny.

Propozycja poprawki:

skreśla się art. 81;

21) art. 47 ust. 2 ustawy o Służbie Ochrony Państwa – wskazana jest zmiana, która uaktualni odesłanie w art. 47 ust. 2 ustawy o Służbie Ochrony Państwa, w zakresie powołania się na nową ustawę – Prawo przedsiębiorców, w miejsce dotychczasowej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Propozycja poprawki:

po art. 186 dodaje się art. 186a w brzmieniu:

„Art. 186a. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 138) w art. 47 w ust. 2 wyrazy „ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2168, 2290 i 2486 oraz z 2018 r. poz. 107)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia ... – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. ...)”.”;

22) art. 212–232 Przepisów wprowadzających (przepisy czasowo utrzymujące w mocy dotychczasowe akty wykonawcze do zmienianych ustaw).

Zgodnie z niebudzącą wątpliwości regułą dotyczącą zasad obowiązywania rozporządzeń w związku ze zmianą przepisów ustawy, którą te rozporządzenia

wykonują przyjmuje się, że jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego, zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, to akt wykonawczy wydany na podstawie tego przepisu upoważniającego traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie przepisu zmieniającego treść przepisu upoważniającego (zob. § 32 ust. 2 ZTP). Jeśli akt wykonawczy wydany na podstawie zmienianego przepisu upoważniającego nie jest niezgodny z nową albo znowelizowaną ustawą, można go wyjątkowo zachować czasowo w mocy do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie zmienionego przepisu upoważniającego (zob. § 33 ust. 1 ZTP). Nie nowelizuje się aktu wykonawczego zachowanego czasowo w mocy przez nową ustawę, chyba że ustawa ta wyraźnie przewiduje taką możliwość (zob. § 34 ZTP). Z przywołanymi zasadami należy skonfrontować przepisy czasowo utrzymujące w mocy rozporządzenia wydane na podstawie ustaw zmienianych Przepisami wprowadzającymi „Konstytucję Biznesu”.

Po pierwsze, przepisy art. 212, art. 214, art. 215, art. 217–219, art. 221, art. 222, art. 224–231 utrzymują czasowo w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie niezmienianych przepisów upoważniających. Jeśli tak, to założyć trzeba, że w przywołanych przypadkach nie doszło do zmiany rodzaju aktu wykonawczego, zakresu spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym oraz wytycznych dotyczących treści aktu. Rozporządzenia wydane na podstawie tych przepisów nie utraciłyby więc mocy obowiązującej, także w przypadku, gdyby nie sformułowano odpowiednich przepisów przejściowych. Na takie założenie wskazuje dodatkowo analiza przedmiotowych upoważnień w kontekście innych przepisów nowelizowanych ustaw. Nawet jeśli przyjąć za prawidłową koncepcję tzw. pośredniej zmiany przepisów upoważniających (co samo w sobie budzi wątpliwości), to nie sposób stwierdzić, iż w przedmiotowych przypadkach nawet pośrednio zmienił się zakres spraw przekazanych do uregulowania i wytyczne dotyczące treści aktu. Za główny cel przywołanych przepisów należy przyjąć zapobieżenie utracie mocy obowiązującej rozporządzeń określających wzory wniosków (formularzy, sprawozdań), które to wzory, po dniu wejścia w życie ustawy będą zawierać dane, których podanie we wniosku (formularzu, sprawozdaniu) nie będzie już wymagane (np. podanie numeru REGON). Tymczasem rozporządzenia takie będą obowiązywać nadal, bez względu na to czy

sformułuje się stosowne przepisy przejściowe, czy też przepisów takich „zabraknie” (tak jak do tej pory zakres spraw przekazanych do uregulowania przepisem wykonawczym to określenie wzoru). Za skreśleniem przedmiotowych przepisów przemawia także fakt, iż nie powinno utrzymywać się w mocy przepisów sprzecznych z ustawą upoważniającą (zob. § 33 ust. 1 ZTP). W tym przypadku przepisy rozporządzeń niezmienione w okresie *vacatio legis* nowych rozwiązań ustawowych, będą niezgodne z nowelizowaną ustawą (np. w zakresie numeru REGON). Obowiązkiem właściwych ministrów jest więc dokonanie przeglądu aktów wykonawczych i usunięcie stwierdzonych sprzeczności, jeszcze przed dniem wejścia w życie ustaw upoważniających. Gdyby jednak stosowne nowelizacje rozporządzeń nie weszły w życie w dniu wejścia w życie zmienionych ustaw upoważniających, to adresaci rozporządzeń, w myśl ogólnych reguł interpretacji tekstów prawnych, nie zastosują sprzecznego z ustawą przepisu rozporządzenia (norma niższego rzędu nie może być sprzeczna z normą wyższego rzędu). I tak np. w zakresie numeru REGON rozporządzenia niezgodne z ustawą (bez względu na to czy czasowo utrzymane w mocy przepisem szczególnym, czy też obowiązujące, w myśl zasad ogólnych, pomimo braku takiego przepisu) choć bez wątplenia obowiązujące, to nie będą stosowane w zakresie obowiązku podania numeru REGON.

Propozycja poprawki:

skreśla się art. 212, art. 214, art. 215, art. 217–219, art. 221–231;

Po drugie, art. 230 utrzymuje czasów w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii. Rozwiązanie to należy uznać za błędne, także z tego powodu, że nie uwzględnia, iż rozporządzenie wydane na podstawie art. 10 ust. 5 utraciło moc z dniem 31 grudnia 2017 r. na podstawie art. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz ustawy – Prawo energetyczne. Do tej pory nie zostało wydane nowe rozporządzenie. Propozycję poprawki konsumuje skreślenie art. 230 ustawy (patrz wcześniejsza propozycja poprawki).

Po trzecie, w art. 232, w formule czasowo utrzymującej w mocy dotychczasowe rozporządzenie wydane na podstawie art. 19 ustawy o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej błędnie podano, że nowe przepisy wykonawcze będą wydane na podstawie art. 40 ustawy o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców

zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a nie (prawidłowo) na podstawie art. 41 tej ustawy.

Propozycja poprawki:

w art. 232 wyrazy „art. 40 ustawy” zastępuje się wyrazami „art. 41 ustawy”;

Jakub Zabielski, Iwona Kozera-Rytel, Szymon Giderewicz
Główni legislatorzy